

Тема: Критерії та мотиви для вибору професії. Профорієнтація.

Мета: сформувати поняття про професії, критерії професійного самовизначення; ознайомити з перспективами ринку праці.

Хід уроку.

I. Організаційна частина.

II. Актуалізація опорних знань.

1. Які властивості необхідно розвивати за допомогою самовиховання?
2. Які життєві навички сприяють фізичному, психічному та духовному здоров'ю?
3. Що таке самовизначення?
4. Перечисліть складові самовизначення.

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Важливість вибору професії.

У житті кожної людини не так вже багато ситуацій, коли доводиться здійснювати глобальний вибір, який впливає на всю подальшу долю. Один з них молодим людям доводиться робити ще у школі. Це вибір майбутньої професії. І віднестися до цього вибору потрібно як до початку нового цікавого життєвого етапу, а не як до необхідності. Людині, що обирає свій професійний життєвий шлях, потрібно розібратися у величезній різноманітності сучасних професій, зрозуміти їх зміст і реально оцінити свої можливості, здібності, інтереси. Невірно обрана в молодості професія створює проблеми і самій людині, і суспільству в цілому. Сферу професійної діяльності можна змінити. Проте такий крок зробити складно. Зміна професії зазвичай пов'язана з хворобливими переживаннями, сумнівами, втратою часу і сил. Але якщо первинний вибір був зроблений правильно, то людина вчиться і працює із задоволенням, не помічаючи ні часу, ні втоми, і тоді професійна успішність людині гарантована.

2. Класифікація професій.

• Професії типу «людина – природа»

Професії: майстер-тваринник, зоотехнік, агроном, кінолог, лаборант хіміко-бактеріологічного аналізу та ін.. Серед професій типу "людина - природа" можна виділити професії, предмет праці яких: рослинні організми, тваринні організми, мікроорганізми.

Це професії, пов'язані з сільським господарством, промисловістю, медициною і науковими дослідженнями (біологія, географія). Певний інтерес

до природи (не основний) повинні мати психолог, менеджер з туризму та готельного бізнесу. Наведений поділ не означає, що праця людини спрямована тільки на згадані вище предмети. Рослинники, наприклад, працюють в колективі, використовують різноманітну техніку, займаються питаннями економічної оцінки своєї праці. Але все ж головний предмет уваги і турбот рослинників - рослини та їх середовище існування. При виборі професії цього типу важливо розібратися, як саме ви ставитеся до природи: як до місця для відпочинку або як до майстерні, в якій ви збираєтеся віддавати всі сили виробництву. Особливість біологічних об'єктів праці полягає в тому, що вони складні, мінливі (за своїми внутрішніми законами), нестандартні. Тварини, рослини, мікроорганізми живуть, ростуть, розвиваються, а також хворіють, гинуть. Працівникові потрібно не просто дуже багато знати про живі організми, але передбачати можливі зміни в них, які часом необоротні. Від людини потрібна ініціатива і самостійність у вирішенні конкретних трудових завдань, дбайливість і далекоглядність.

- **Професії типу «людина – людина»**

Головний, провідний предмет праці - люди.

Професії: лікар, вчитель, психолог, перукар, екскурсовод, менеджер, керівник ін.

Серед цього типу професій можна виділити:

- професії, пов'язані з навчанням і вихованням людей, організацією дитячих колективів;
- професії, пов'язані з управлінням виробництвом, керівництвом людьми, колективами;
- професії, пов'язані з побутовим, торговельним обслуговуванням;
- професії, пов'язані з інформаційним обслуговуванням;
- професії, пов'язані з інформаційно-художнім обслуговуванням людей і керівництвом художніми колективами;
- професії, пов'язані з медичним обслуговуванням.

Для успішної роботи за професіями цього типу потрібно навчитися встановлювати і підтримувати контакти з людьми, розуміти людей, розбиратися в їх особливості, а також оволодіти знаннями у відповідній галузі виробництва, науки, мистецтва.

- **Професії типу «людина –техніка»**

Головний, провідний предмет праці - технічні об'єкти (машини, механізми), матеріали, види енергії. Професії: прохідник, столяр, технік-металург, архітектор, електромонтажник, радіомеханік, будівельник, складальник комп'ютерів, спеціаліст з телекомунікацій та ін. Праця робітників тут спрямована не тільки на техніку, але і на провідний предмет професійної уваги - область технічних об'єктів та їх властивостей.

Серед професій типу "людина - техніка" можна виділити:

- професії з видобутку, обробки ґрунтів, гірських порід;

- професії з обробки і використання неметалічних промислових матеріалів, виробів;
- професії з виробництва та обробці металу, механічній збірці, монтажу машин, приладів;
- професії з ремонту, налагодження, обслуговування технологічних машин, установок, транспортних засобів;
- професії з монтажу, ремонту споруд, конструкцій;
- професії зі складання, монтажу електрообладнання, приладів, апаратів;
- професії з ремонту, налагодження, обслуговування електрообладнання, приладів, апаратів;
- професії, пов'язані із застосуванням підйомних, транспортних засобів, керування ними;
- професії з переробки продуктів сільського господарства.

• Професії типу «людина –знакова система»

Головний, провідний предмет праці - умовні знаки, цифри, коди, природні чи штучні мови. Професії: перекладач, кресляр, інженер, топограф, секретар-друкарка, програміст та ін.

Серед професій типу "людина - знакові системи" є:

- професії, пов'язані з оформленням документів, діловодством, тощо;
- професії, предметом праці в яких є числа, кількісні співвідношення;
- професії, пов'язані з обробкою інформації у вигляді системи умовних знаків, схематичних зображень об'єктів.

Щоб успішно працювати за професією, потрібні особливі здібності подумки занурюватися у світ, здавалося б, сухих позначень, відволікатися від власне предметних властивостей навколишнього світу і зосереджуватися на відомостях, які несуть в собі ті чи інші знаки.

• Професії типу «людина –художній образ»

Головний, провідний предмет праці – художній образ, способи його створення. Професії: артист, художник, музикант, дизайнер, різьбяр по каменю, літературний працівник, модельєр, архітектор, журналіст тощо.

Професії типу «людина – художній образ» включають:

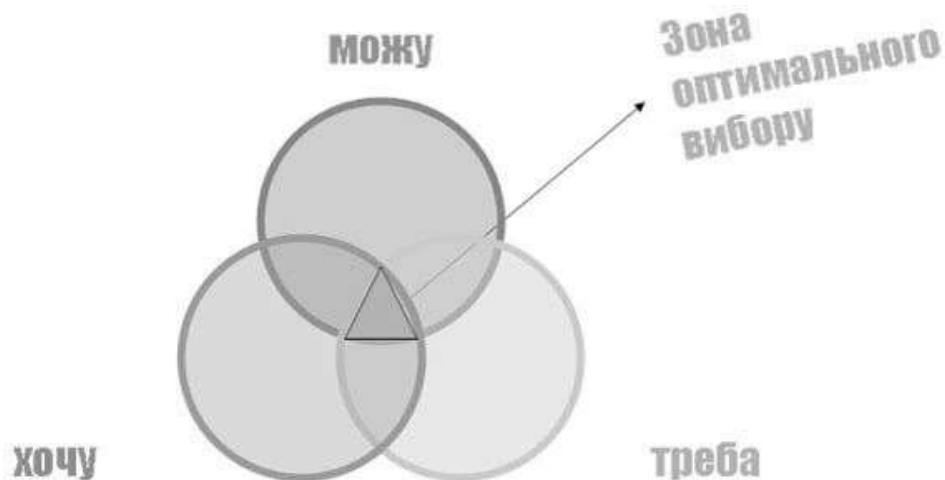
- ◆ професії, пов'язані з образотворчою діяльністю;
- ◆ професії, пов'язані з музичною діяльністю;
- ◆ професії, пов'язані з літературно-художньою діяльністю;
- ◆ професії, пов'язані з акторсько-сценічною діяльністю.

Більшість професій цього типу орієнтовані на:
створення, проектування художніх творів (письменник, художник, композитор, модельєр, архітектор, скульптор, журналіст, хореограф);
відтворення, виготовлення різних виробів за зразком (ювелір, реставратор, гравер, музикант, актор);
масове виготовлення художніх творів (майстер із розпису порцеляни, шліфувальник по каменю та кришталю, маляр, друкар).

3. Критерії вибору професії. Чинники, що впливають на вибір професії.

- Позиція батьків та старших членів родини;
- Вплив друзів на вибір професії;
- Вплив педагогів на вибір професії;
- Особисті професійні плани;;
- Інформованість про професії;
- Уподобання;
- Конкурентоспроможність професії на ринку праці.

4. Формула вибору професії.

I. "Хочу"

Намагання особистості, тобто, інтереси, нахили, мотиви, плани, професійні наміри, це те заняття, яке ти робиш з інтересом, з бажанням, за власною ініціативою (як у школі, так і в позаурочний час). Якщо вибрана справа подобається, то ти охоче будеш працювати, підвищувати свою кваліфікацію, користуватися авторитетом - і в результаті, більше зароблятимеш.

III. "Треба"

II. "Можу"

IV. Рефлексія. Проходження тесту на профорієнтацію.

<https://www.arealme.com/career/uk/>

Зробіть особисту карту бажань (або її ще називають дошка візуалізації мрії).

A dense collage of numerous small images arranged in a grid-like fashion. The images depict a wide variety of subjects: people in social settings, landscapes, animals, objects like a car and a boat, and symbolic elements like a heart and a film clapperboard. The overall theme is a representation of diverse human experiences and interests.

Зворотний зв'язок: Human або на ел. адреса - zhannaandreeva95@ukr.net